

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622010174
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1622010174.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Márie Šimkovej, v trestnej veci obžalovaného R. Y. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Malacky proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp.zn. 1T/26/2022 zo dňa 20.02.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.06.2023 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

R. Y., nar. XX.XX.XXXX vo A. - J., A. republika, trvale bytom A. XX, T., A. republika,

u k l a d á

podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. k), 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere XX (štyri) roky. (štyri) roky.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp.zn. 1T/26/2022 zo dňa 20.02.2023 bol obžalovaný R. Y. uznaný vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 24.01.2022 v čase o 12.00 h po prechádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol nákladné motorové vozidlo zn. Scania, ev. č. XSIXXXX (ČR) spolu s návesom zn. Schmitz ev. č. XTXXXXX (ČR) po diaľnici D2 v smere z Českej republiky do Bratislavy, pričom počas jazdy prešiel do ľavého jazdného pruhu a v 29,0 km počas jazdy narazil ľavým bokom jazdnej súpravy do stredových zvodidiel, čím ich poškodil, následne prešiel do pravého jazdného pruhu a pokračoval v nebezpečnej

jazde dva a pol kilometra, pričom v 31,6 km s celou jazdnou súpravou plynule zišiel mimo vozovku vpravo do priekopy, kde narazil do ochranného oplotenia diaľnice D2 a prevrátil sa na ľavý bok, na miesto dopravnej nehody sa dostavila hliadka Krajského dopravného inšpektorátu, Diaľničné oddelenie PZ Malacky, ktorá obvineného podrobila dychovej skúške na zistenie požitia alkoholických nápojov elektronickým prístrojom zn. Dräger Alcotest 7510: ARMF 0568 s výsledkom 1.54 mg/l a pri opakovanej dychovej skúške mu bola nameraná hodnota 1.39 mg/l a obvinený týmto konaním spôsobil poškodením stredových zvodidiel a ochranného plota Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., Dúbravská cesta 14, Bratislava škodu vo výške najmenej 2.000 Eur a poškodením kamióna spoločnosti CONE Doprava a.s., Kosmova 1126/17, Přívoz, Ostrava škodu vo výške najmenej 40.000,€.

Za to mu súd prvého stupňa podľa § 289 ods. 4 s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, výkon ktorého bol podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky a zároveň bol obžalovanému uložený probačný dohľad. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona mu bolo uložené aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov. Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona mu súd prvého stupňa uložil aj trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 3 rokov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa poškodenú spoločnosť CONE Doprava a. s. s nárokom na náhradu škody odkázal za civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote dňa 01.03.2023 prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného smerujúce proti výroku o treste. Odvolanie odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 17.03.2023 tým, že okresná prokuratúra navrhovala v rámci preventívnej a represívnej úlohy trestu, uložiť obžalovanému vzhľadom na závažnosť skutku nepodmienečný trest odňatia slobody. Jeho uloženie je odôvodnené podľa prokurátora tým, že obžalovaný viedol nákladné motorové vozidlo (kamión) spolu s návesom, teda viedol druh motorového vozidla, ktoré vzhľadom na jeho hmotnosť a rozmery bolo spôsobilé spôsobiť ťažší následok v prípade stretu s inými účastníkmi cestnej premávky, ako aj väčšie škody na cudzom majetku, ako by mohlo spôsobiť osobné motorové vozidlo kategórie M. Obžalovaný navyše viedol motorové vozidlo v pondelok v čase okolo 12.00 hod., teda na pravé popoludie v pracovný deň, kedy je diaľničná komunikácia D2 v smere z Českej republiky do Bratislavy frekventovaná, či už osobnými alebo nákladnými motorovými vozidlami, čo samé o sebe zvyšuje nebezpečenstvo jazdy. V neposlednom rade je nutné zohľadniť množstvo alkoholu u obžalovaného počas jazdy, kedy jeho hladina dosiahla bezprostredne po nehode v čase o 12.24 hod. hodnotu 1,54 mg/l alkoholu v dychu, t. j. po prepočte 3,21 promile. Podľa stanoviska Inštitútu forenzných medicínskych expertíznych Bratislava, za ťažký stupeň opitosti sa považuje stav od 2 do 2,99 promile, v danom prípade, keďže obžalovaný dosiahol hodnotu 3,21 promile, teda nad 3 promile alkoholu v krvi, došlo k stavu, ktorý sa hodnotí ako akútna otrava krvi alkoholom, kedy okrem iného dochádza k poruche vedomia, riziku zástavy dychu a krvného obehu, teda k stavu, kedy vodič nie je spôsobilý viesť bezpečne žiadne motorové vozidlo. Prvostupňový súd vzhľadom na závažnosť trestného činu, ktorého sa obžalovaný dopustil, okolnosti za akých sa tak stalo a možný následok, ktorý hrozil, mal podľa názoru prokurátora, dospieť k záveru, že treba uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý by zodpovedal miere zavinenia, spoločenskej nebezpečnosti činu a potrebám nápravy páchatela.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok čo do výroku o treste a obžalovanému sám uložil nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do minimálneho stupňa stráženia, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu pod dobu minimálne 3 roky.

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu podaniami doručenými odvolaciemu súdu dňa 12.05.2023 a dňa 31.05.2023. Obžalovaný uvádza, že s pokorou prijíma súdom uložený trest, rozhodol sa ho v plnej miere akceptovať, a preto nepodával proti napadnutému rozsudku odvolanie. Avšak s odvolaním prokurátorky sa v celom rozsahu nestotožňuje a jej návrh trestu považuje za neprimerane prísny a nerešpektujúci zásady trestného práva i zásady ukladania trestov. V prvom rade upriamuje pozornosť na to, že súd prvého stupňa v rámci svojej rozhodovacej činnosti správne vzal do úvahy správanie obžalovaného po spáchaní predmetného skutku, pretože sa ku skutku priznal, úprimne ho oľutoval a súčasne vykonal právne kroky k náhrade škody poškodenému. Napriek absencii dostatočného množstva finančných prostriedkov obžalovaný uzavrel s poškodeným splátkový kalendár a pravidelne podľa dohody uhradza splátky, pričom do dnešného dňa si vždy riadne a včas túto povinnosť

splnil. Obžalovaný je toho názoru, že práve snaha o zamedzenie škodlivého následku jeho činu musí byť premietnutá do súdneho rozhodnutia v podobe výmery a druhu trestu. Obžalovaný si uvedomuje závažnosť spáchaného skutku a tento žiadnym spôsobom nemieni ani bagatelizovať, ale napriek tomu si dovoľí tvrdiť, že nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody by bol zjavne neprimeraný aj vzhľadom na jeho osobu ako páchatel'a trestného činu. Obžalovaný dobrovoľne podstúpil protialkoholické liečenie, aby nielen zabránil negatívnym účinkom závislosti na jeho zdravie, ale taktiež aby aj zamedzil spáchanie rovnakého či iného trestného činu v dôsledku jeho závislosti. Prvostupňový súd vo vzťahu k osobe obžalovaného teda správne vzhliadol na existenciu takých okolností a takých pomerov na jeho strane ako páchatel'a, ktoré relevantne a dôvodne podmienili odloženie výkonu trestu odňatia slobody a uloženie probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Jednou z týchto okolností pri posudzovaní trestu v prejednávanej veci je nepochybne aj skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine podľa §257 Trestného poriadku. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že v zásade nepopieral spáchanie skutku, ale k tomuto sa už v rámci prípravného konania priznal, a teda sa podieľal na spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní. Obžalovaný je toho názoru, že priznanie ku skutku by rádo vo v každom jednom prípade malo byť vzaté do úvahy, pretože v opačnom prípade by priznanie ku skutku strácalo svoje opodstatnenie a obvinené osoby by neboli ničím motivované, rovnako tak aj vo vzťahu k snahe nahradit' škodu. Následne obžalovaný vo svojom vyjadrení cituje rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že v prípade, ak bude trest prísny vo vzťahu k spáchaniu trestného činu, nedôjde len k negácii bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie- bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Neprimeraný trest je teda negáciou práva, ktorý sa svojou podstatou v zásade nelíši ničím od trestného činu, pričom páchatel', ktorému toto bezprávie spôsobil štát, nebude mať možnosť dosiahnuť negáciu štátom spôsobenej negácie práva, keďže monopol na trestanie má v rukách štát.

Zároveň obžalovaný poukazuje na ustanovenie § 34 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku a uvádza, že v minulosti nebol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu a z výpisu Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov rovnako nevyplývalo, že voči jeho osobe je vedený záznam. Tiež uvádza, že uložením nepodmienečného výkonu trestu odňatia slobody by sa nepriamo postihla i jeho rodina. Z manželstva má syna, ktorý je prijatý na Právnickú fakultu v Brne. Napriek tomu, že je jeho syn plnoletý, potrebuje naďalej finančnú pomoc zo strany rodičov a túto povinnosť nemôže obžalovaný prenechať len na jeho matku. Popri náročnom štúdiu nebude mať jeho syn možnosti a schopnosti, aby získal finančnú nezávislosť, a preto je prirodzené, že ako rodič ho bude financovať a pomáhať mu, aby úspešne zvládol vysokoškolské štúdium. Súčasne má obžalovaný záujem uhradiť v celej výške škodu, ktorú spôsobil poškodenému, pričom táto jeho snaha by bola obmedzená výkonom trestu odňatia slobody. Podmienečné uloženie trestu s probačným dohľadom obžalovanému umožní, aby mohol byť zamestnaný a zarobil dostatok finančných prostriedkov, ktoré by potreboval či na úhradu splátok, pre svojho syna, rodinu a pre seba aspoň na základe životnej potreby. Práve pobytom vo výkone trestu odňatia slobody, by táto schopnosť bola zjavne narušená a tým aj ohrozená náhrada škody poškodenému. Podľa názoru obžalovaného, prokurátorka nevezala do úvahy všetky priznané poľahčujúce okolnosti, ako i ostatné skutočnosti, ktoré mali priamy súvis so spáchaním skutku. Vzhľadom na vyjadrenia obžalovaného počas celého trestného konania ako i vykonané dokazovanie vo vzťahu k uloženiu trestu by nebolo nevyhnutné a ani spravodlivé, aby bol obžalovanému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Prokurátorka sa v odvolaní odvoláva výlučne len na negatívne okolnosti a len na závažnosť skutku, pričom absolútne opomína všetky ďalšie pozitívne okolnosti, ktoré sú v prospech obžalovaného. Celkom úplne opomína, že dobrovoľne a z vlastnej iniciatívy vyhľadal odbornú pomoc a úspešne absolvoval protialkoholické liečenie. Obžalovaný vykonal všetky kroky k tomu, aby v čo najväčšej možnej miere napravil svoje protiprávne konanie, čo je aj dôkazom jeho ľútosti k spáchaniu trestného činu.

Obžalovaný je toho názoru, že v jeho prípade došlo k naplneniu predpokladov a dôvodnosti podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, a to aj na základe jeho doterajšieho života ako aj vzhľadom na prostredie v ktorom žije, okolnosti daného prípadu, postoja k prejednávanej veci či snahe uhradenia škody poškodenému. Z uvedených dôvodov obžalovaný považuje trest uložený prvostupňovým súdom za zákonný, primeraný a spravodlivý. V dôsledku svojho protiprávneho konania obžalovaný prišiel nielen o prácu, ale aj o rodinu a domov. Napriek katastrofálnym dôsledkom sa však snaží opäť sa zaradiť do spoločnosti a viesť riadny život. Je plne pripravený prijať a niesť za svoju chybu následky a s pokorou prijať trest uložený prvostupňovým súdom. V jeho prípade aj napriek uloženému

podmienečnému odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom v zmysle §51 ods. 1 s poukazom na §49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je naplnená represívna a preventívna funkcia trestu.

V podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 30.05.2023 obžalovaný navrhol na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu vykonať dôkazy v rámci odvolacieho konania, a to oboznámiť aktuálnu lekársku správu - potvrdenie od Ambulancie všeobecného praktického lekára J. H. T. zo dňa 29.05.2023, potvrdenie zo dňa 26.05.2023 o štúdiu syna obžalovaného H. Y. na Právnickej fakulte na MASARYKOVEJ UNIVERZITE v Brne.

Vzhľadom na uvedené obžalovaný navrhol, aby odvolací súd zamietol odvolanie prokurátorky nedôvodné.

Nadriadený súd po preskúmaní veci nezistil žiadne vážne procesné vady konania predchádzajúce napadnutému rozsudku, ktoré by boli dôvodom pre jeho zrušenie na neverejnom zasadnutí. Preto nariadil verejné zasadnutie, o ktorom upovedomil obžalovaného, obhajcu a prokurátora.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa zástupkyňa krajskej prokuratúry v celom rozsahu pridržala dôvodov podaného odvolania a navrhla, aby odvolací súd zmenil výrok o treste a obžalovanému uložil trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti minimálne po dobu troch rokov.

Obhajca obžalovaného sa na verejnom zasadnutí v celom rozsahu pridržal svojich podaní, ktoré boli datované dňa 12.04.2023 a 30.05.2023 spolu s poukazaním na listinné dôkazy, ktoré k vyjadreniu predložili. Obhajoba je toho názoru, že okolnosti prípadu, ďalej postoj obžalovaného, ktorý k celej veci zaujal, odôvodňujú uloženie trestu s podmienečným odkladom. Obžalovaný jednak pristúpil k splácaniu spôsobenej škody, pričom za tým účelom musel siahnúť k takému zásadnému kroku ako je predaj domu, v ktorom dovtedy žil, za tým účelom, aby bol schopný spôsobenú škodu uhradiť. Svoje konanie úprimne oľutoval, v minulosti bol 10 rokov v aktívnej službe u polície, zabezpečuje aj teraz výživu svojho syna, ktorý študuje na univerzite právo a chce sa stať takisto policajtom. Po tejto udalosti došlo aj k iným nepriaznivým udalostiam v osobnom živote, keď sa rozviedol so svojou manželkou. Vzhľadom na absenciu predchádzajúcich záznamov v registri priestupkov či trestov a bezúhonný život vrátane zohľadnenia už všetkých uvedených okolností, ktoré by mali byť vyhodnotené v prospech obžalovaného, obhajca navrhol odvolanie prokuratúry ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný uviedol, že oľutoval svoje konanie, naďalej trpí v dôsledku tohto jeho činu. Začal riešiť problém s alkoholom, navštevuje lekára, musel predať dom, aby mohol splácať škodu, ktorú aj riadne spláca. Momentálne je práceneschopný už od decembra minulého roku, má problémy so srdcom, konkrétne trpí arytmiou a má problémy s tlakom, ktorý je raz nízky raz vysoký. Okrem toho je neurologickým pacientom, robili mu vyšetrenia mozgu, mal v decembri minulého roku a v januári tohto roku epileptické záchvaty. Lekári mu zatiaľ nedovolili pracovať, nemôže ukončiť PN. Momentálne žije sám. Má jedného syna, ktorý je na magisterskom štúdiu na Masarykovej univerzite v Brne. Obžalovaný alkohol požíval v období pred skutkom, nepovažoval sa však za alkoholika, nevnímal to ako nejaký zásadný problém. Čo sa týka konečného návrhu bol by rád, keby to ostalo v podobe ako rozhodol okresný súd.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona alebo ak je uložený trest neprímeraný.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 2, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne uvádza, že odvolanie podané prokurátorom je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa všetky zákonné náležitosti. Preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné, pričom existujú aj také dôvody neuvedené v odvolaní, ktoré môžu byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky podal dňa 13.04.2022 obžalobu na R. Y. pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vyššie v tomto odôvodnení.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.02.2023 obžalovaný R. Y. učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný. Po kladných odpovediach na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), e), f), g), h) Trestného poriadku a odporúčajúcom návrhu prokurátora súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného s tým, že dokazovanie v rozsahu priznania viny nevykonali. Na základe prijatia vyhlásenia o vine súd prvého stupňa uznal obžalovaného vinným zo spáchania žalovaného trestného činu na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Výrok o vine nebol a ani v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemohol byť napadnutý odvolaním, a preto ho odvolací súd nad rámec dôvodov, pre ktoré možno podať dovolanie podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku v rámci obmedzeného revízieho princípu nepreskúmal.

K výroku o treste súd prvého stupňa vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov podľa § 269 Trestného poriadku, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný nemá v registri trestov žiadne záznamy a nedopustil sa ani žiadnych priestupkov. Obžalovaný s poškodeným uzatvoril Dohodu o uznaní dlhu a splátkovom kalendári.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku netrpí žiadnymi závažnými procesnými vadami, ktoré by mali za následok porušenie práva na obhajobu alebo nezákonnosť vykonaných dôkazov v zmysle dovolacích dôvodov. Vzhľadom na obmedzenie odvolania na výrok o treste, a absenciu vážnych procesných a hmotnoprávných chýb,

na ktoré musí odvolací súd prihliadať ex offio, aj keď nie sú odvolaním vytykané, nebol výrok o vine predmetom meritórneho preskúmania v odvolacom konaní, a nadobudol právoplatnosť dňa 20.02.2023.

Odvolací súd zisťoval podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pomer a závažnosť priťažujúcich a poľahčujúcich okolností a u obžalovaného, rovnako ako súd prvého stupňa, zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, t. j. že obžalovaný viedol doposiaľ riadny život a podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, t. j. k trestnému činu sa priznal a úprimne ho ľutuje. Nakoľko obžalovaný R. Y. dňa 08.02.2022 uzavrel s poškodenou spoločnosťou CONE Doprava a. s. dohodu o uznaní dlhu a o splátkovom kalendári, a tiež dňa 25.05.2021 a dňa 08.07.2022 dodatky č. 1 a č. 2 k tejto dohode, na základe ktorých dochádza zo strany obžalovaného k úhrade dohodnutých splátok, odvolací súd obžalovanému priznal aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Trestného zákona, t. j. že sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a dobrovoľne uhradil spôsobenú škodu. Nakoľko nepriznaním tejto poľahčujúcej okolnosti súdom prvého stupňa sa jednalo o pochybenie, ktoré môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, bol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku oprávnený korigovať toto pochybenie v prospech obžalovaného.

Odvolací súd nezistil u obžalovaného žiadne priťažujúce okolnosti, a preto počet poľahčujúcich okolností prevyšuje počet priťažujúcich okolností v pomere 3:0, čo bolo dôvodom pre zníženie hornej hranice trestnej sadzby uvedenej v § 289 ods. 4 Trestného zákona (2 až 5 rokov) o jednu tretinu podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu, odvolací súd v prvom rade uvádza, že stanovenie druhu a výmery trestu musí vychádzať nielen z podmienok upravených v ustanoveniach pri tom ktorom druhu trestu, ale je tiež potrebné dôsledne skúmať všetky skutočnosti významné z hľadiska účelu trestu obsiahnutého v § 34 ods. 1 Trestného zákona, ako aj ostatné na účel trestu nadväzujúce kritériá rozhodujúce pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktorých zohľadnenie predpokladá úprava zásad pre ukladanie trestov. Ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona o účele trestu je spolu s ustanovením § 34 ods. 4 Trestného zákona základným vodidlom pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Z hľadiska týchto ustanovení, uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov a zároveň trest vyjadří morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Závery na primeranosť postihu páchatela trestného činu sa musia opierať o skutočný stav vecí a musia z neho vyplynúť.

Odvolací súd súhlasí s tým, že obžalovaný preukázal pri spáchaní prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Tr <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%2523289'&ucin-k-dni='30.12.9999'>estného zákona vysokú mieru nezodpovednosti, keď si sadol za volant nákladného motorového vozidla s návesom počas pracovného dňa a v čase dopravnej špičky, keď motorové vozidlo viedol po požití alkoholu, a to v stave vážnej otravy alkoholom, dokonca pri výkone svojho zamestnania, keď v čase o 12:24 hod. mu bola nameraná hodnota 1,54 mg/1 alkoholu v dychu (3,21 promile alkoholu v krvi) a opakovanou dychovou skúškou mu bola nameraná hodnota 1,39 mg/1 alkoholu v dychu (2,90 promile alkoholu v krvi), pričom v jazde pokračoval ďalšie dva a pol kilometra aj po tom, čo prešiel do ľavého jazdného pruhu a narazil ľavým bokom jazdnej súpravy do stredových zvodidiel, a až následne jazdnou súpravou zišiel mimo vozovku do priekopy, kde narazil do ochranného oplotenia diaľnice D2 a prevrátil sa s vozidlom na ľavý bok.

Obžalovaný teda vedome ignoroval pravidlá cestnej premávky (zákon č. 8/2009 Z. z.), ktoré zakazujú vodičom jazdu bezprostredne potom ako užívali alkoholické nápoje, respektíve v prípadoch, kedy by mohli byť ešte ovplyvnení alkoholickými nápojmi. Výška nameranej hodnoty alkoholu u obžalovaného bola tak vysoká, že vylučovala spôsobilosť obžalovaného riadne sa venovať akejkoľvek činnosti, tobôž vedeniu vozidla a dostatočne rýchlo reagovať na iných prípadných účastníkov cestnej premávky, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že spôsobil náraz jednak do stredových zvodidiel, avšak ani to mu nezabránilo pokračovať v jazde. Uvedeným obžalovaný vystavil ostatných účastníkov cestnej premávky nebezpečenstvu ohrozenia života a zdravia, pričom k tragédii nedošlo len v dôsledku náhody so zreteľom na to, že obžalovaný s nákladným vozidlom prechádzal cez frekventovaný úsek cesty.

Na druhej strane však je potrebné uviesť, že obžalovaného nemožno považovať za osobu so sklonom ku kriminogénnemu správaniu, ktorú by bolo nevyhnutne nutné sankcionovať odňatím slobody, keď uloženie nepodmienečného trestu by v súlade s teóriou i praxou trestania malo byť až posledným výchovným prostriedkom po vyčerpaní miernejších výchovných opatrení. Odvolací súd upozorňuje, že spáchanie prečinu pod vplyvom alkoholu nie je jediná okolnosť podstatná pre určenie druhu a výmery trestu a preto ju nemožno preceňovať a izolovane z nej vyvodzovať závery pre uloženie. Súd nemôže rezignovať na zákonné kritériá stanovené pre určovanie druhu a výmery trestu, napríklad výrazné poľahčujúce okolnosti, či nenarušenosť páchatel'a tohto prečinu, a paušálne ukladať pri takýchto prečinoch nepodmienečné tresty odňatia.

Vychádzajúc z pomerov obžalovaného, ktorý doposiaľ nebol súdne trestaný, ani sa nedopustil žiadnych priestupkov, a to ani na úseku cestnej premávky, a okolností prípadu i odvolací súd zastáva názor, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by bolo v rozpore s požiadavkami najmä individuálnej prevencie, s prihliadnutím na skutočnosť, že okrem generálnej prevencie, ktorú v tomto prípade reprezentuje najmä trest zákazu činnosti a jeho ochranná funkcia, je potrebné trest prísne individualizovať tak, aby plnil účel uvedený v § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že nosnou príčinou trestnej činnosti obžalovaného bolo jeho nadmerné a zjavne nekontrolovateľné požívanie alkoholu, preto v zhode so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť predovšetkým výchovne, so zameraním na zabránenie požívania alkoholických nápojov. Obžalovaný doposiaľ nebol právoplatne odsúdený za trestný čin, čo dáva možnosť predpokladať, že účel trestu možno v jeho prípade dosiahnuť i bez jeho výkonu, a teda uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nie je nevyhnutné. Trest odňatia slobody s probačným dohľadom, ktorý bol obžalovanému uložený napadnutým rozsudkom, preto plne zohľadňuje vyššie uvedené požiadavky a javí sa ako vhodný nástroj na dosiahnutie preventívnej i ochrannej funkcie trestu. Probačný dohľad s obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov ako súčasť probačného dohľadu je ukladaný najmä v tých prípadoch, keď sa vyžaduje určitá prísnejšie zameraná kontrola uložených obmedzení a povinností. Takýto druh trestu má teda vplyvať na obžalovaného tak, aby nepožíval alkoholické nápoje počas skúšobnej doby pod hrozbou prípadného vyslovenia o neosvedčení sa a nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, a je v prípade obžalovaného plne odôvodnené. Súd prvého stupňa určil výmeru trestu, dĺžku skúšobnej doby i primerané obmedzenia v rámci probačného dohľadu správne a efektívne, pričom zároveň dodržal zákonné kritériá. Trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom s probačným dohľadom na 3 roky, čo je v hornej polovici rozpätia uvedeného v § 51 ods. 2 Trestného zákona (1 až 5 rokov), poskytne primeraný priestor na monitorovanie správania obžalovaného z hľadiska jeho súladu so zákonom po dlhšiu dobu a dostatočne vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Odvolací súd uzatvára, že neprimerane tvrdý uložený trest pre páchatel'a neznamená jeho nápravu, ale naopak len represiu. V prípade obžalovaného R. Y. odvolací súd dospel k záveru, že aj trest nespojený s obmedzením jeho osobnej slobody s probačným dohľadom s pomerne dlhou skúšobnou dobou, bude pre obžalovaného dostatočnou výstrahou, aby sa v budúcnosti akejkolvek protiprávnej činnosti vyvaroval, pretože v opačnom prípade by trest musel vykonať.

Trest zákazu činnosti musel byť v posudzovanom prípade uložený, pretože obžalovaný preukázal, že nerešpektuje dopravné predpisy a jazdou pod vplyvom alkoholu ich úmyselne ignoruje a vytvára tak ohrozenie pre ostatných účastníkov cestnej premávky. Vzhľadom na druh motorového vozidla, jeho hmotnosť a rozmery sú vyššie nároky na sústredenú a ohľaduplnú činnosť vodiča, nakoľko takéto vozidlo je spôsobilé spôsobiť ťažší následok v prípade stretu s inými účastníkmi cestnej premávky. Úlohou a povinnosťou obžalovaného ako profesionálneho vodiča bolo správať sa mimoriadne zodpovedne a maximálne opatrne k účastníkom cestnej premávky a predvídavo k situácii v cestnej premávke, ako aj správne vyhodnotiť a zvládnuť rôzne situácie na cestách. Obžalovaný si napriek uvedenému po požití alkoholu, a to v stave vážnej otravy alkoholom, pri výkone svojho zamestnania sadol za volant nákladného motorového vozidla s návesom počas dopravnej špičky na frekventovanej ceste a týmto vystavil ostatných účastníkov cestnej premávky výraznému nebezpečenstvu. Požitie množstvo alkoholu obžalovaným u neho vylúčilo možnosť sústrediť na jazdu. Preto obžalovanému odvolací súd uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akékoľvek druhu, pričom v tejto časti, na základe odvolania prokurátora, odvolací súd sprísnil trest zákazu činnosti uložený súdom prvého stupňa a uložil trest zákazu činnosti vo výmere 4 roky.

Takto uložené tresty popri sebe, vrátane ich výmery, pri treste odňatia slobody aj s ohľadom na spôsob jeho výkonu, zodpovedajú všetkým požiadavkám vyplývajúcim z § 34 Trestného zákona, ktorý upravuje zásady ukladania trestov a súčasne v dostatočnom rozsahu obsahujú prvky generálnej a individuálnej prevencie, ako aj prvok represie. Napokon uložený trest má byť nielen zákonný, ale aj primeraný a spravodlivý.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu prokurátora a na jeho podklade po zrušení napadnutého rozsudku v časti vo výroku o treste obžalovanému R. Y. trest uložený súdom prvého stupňa sprísnil, nie však až do takej miery, ako sa domáhal prokurátor.

Výrok o náhrade škody nebol odvolaním napadnutý, preto ho odvolací súd v súlade s obmedzeným revíznym princípom nepreskúmaval.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.